

**Dziecko chce być dobre.
Jeśli nie umie – naucz.
Jeśli nie wie – wytłumacz.
Jeśli nie może – pomóż.**

Janusz Korczak

O INTEGRACJI SŁÓW KILKA...

Celem kształcenia integracyjnego, tak jak i kształcenia masowego, jest wszechstronny rozwój dziecka. Oznacza to, że poprzez stworzenie warunków bezpieczeństwa, równości, należy wyposażyć dziecko w wiedzę, umożliwiającą samodzielne włączanie się w życie społeczne, oraz wyrównywać i kompensować braki, będące wynikiem opóźnień w rozwoju i zaniedbań wychowawczych.

W procesie integracji społecznej osoby niepełnosprawne nie oczekują litości, tylko życzliwości i akceptacji zarówno przez swoich rówieśników jak i przez dorosłych. Cechy te powinny zacząć się kształtować już u najmłodszych dzieci, czyli w wieku przedszkolnym.

Przedszkole integracyjne jest takim miejscem, w którym kształtuje się empatia, koleżeństwo i akceptacja inności. Wspólne przebywanie dzieci zdrowych z niepełnosprawnymi stwarza możliwości różnorodnych wzajemnych oddziaływań jednych dzieci na drugie. Z reguły małe dzieci podchodzą do siebie bez uprzedzeń, otwarcie, nie muszą przewycięzać dystansu i oporu. Wtedy też zachodzi większe prawdopodobieństwo rozwijania się u dzieci niepełnosprawnych pozytywnych emocjonalnie form obcowania z pełnosprawnymi, kształtowania osobowości otwartej i gotowej do współdecydowania i współuczestnictwa w różnych sytuacjach i formach aktywności grupy.

Metody i formy pracy wykorzystywane w placówkach integracyjnych nie odbiegają od tych, które są powszechnie wykorzystywane w przedszkolach masowych. Uzupełniane są tylko o takie, które wspomagają integrowanie się dzieci i takie, które stymulują rozwój i pozwalają na lepsze poznanie otaczającej rzeczywistości dzieci niepełnosprawnych.

INTEGRACJA w naszym przedszkolu to wspólne „bycie razem” dzieci zdrowych i niepełnosprawnych - dzieci o różnych możliwościach, potrzebach i zainteresowaniach jednoczących się we wspólnym działaniu.

W naszej placówce od września 2020r. funkcjonują 3 grupy integracyjne:

- gr. BIEDRONKI – zróżnicowana wiekowo (3,4,5 latki)
- gr. MOTYLKI – zróżnicowana wiekowo (3,4,5,6 latki)
- gr. PSZCZÓŁKI – jednolita wiekowo (5 latki)

Kształtowanie postawy dziecka jako członka zbiorowości przedszkolnej nie ogranicza się tylko do współżycia z rówieśnikami, lecz dotyczy także kontaktów z młodszymi i starszymi kolegami oraz osobami dorosłymi – stąd, tworzenie w naszym przedszkolu grup mieszanych, skupiających dzieci w różnym wieku, z różnymi niepełnosprawnościami. Zalety takiej grupy:

- + **dzieci szybciej się aklimatyzują**- młodszym przedszkolakom udziela się spokój starszych kolegów, którzy etap odseparowania od rodziców mają już za sobą,
- + **rywalizację zastępuje współpraca** - dzieci nie rywalizują ze sobą (o względy, uwagę), bo doskonale zdają sobie sprawę, że są na różnym etapie intelektualnym czy rozwojowym. Zamiast tego wybierają współpracę – starsze chętnie wprowadzają młodsze w świat funkcjonowania przedszkola, młodsze zaś naśladują starsze i uczą się od nich,
- + **dzieci uczą się akceptacji** - dla niedoskonałości maluchów, które w wielu czynnościach mogą potrzebować jeszcze pomocy,
- + **uczą się od siebie nawzajem** - przekazują sobie wiedzę, dzielą się swoimi pomysłami, uczą się też wyrażać emocje i radzić sobie z nimi. Małe dzieci korzystają na tym podwójnie – bo przyspiesza to ich rozwój intelektualny i uczy samodzielności. Starsze trenują w kontakcie z maluchami empatię i zrozumienie.

Dzieci pełnosprawne w obcowaniu z niepełnosprawnymi rówieśnikami uczą się:

- + większej tolerancji wobec innych,
- + akceptowania niepełnosprawności,
- + odpowiedzialności i życzliwości wobec innych,
- + większej otwartości na innych,
- + mają większą świadomość tego, że nie wszyscy są jednakowi, co nie znaczy, że są przez to gorsi,
- + dostrzegają, coraz lepiej rozumieją ograniczenia samodzielności swoich kolegów i troszczą się o nich

Dzieci niepełnosprawne obserwując na co dzień pełnosprawnych rówieśników:

- + zapominają o swoich trudnościach,
- + nabierają większej pewności siebie,
- + odnajdują swoje miejsce w środowisku, co w przyszłości umożliwi im odważniej patrzeć na świat,
- + starają się im dorównać, mobilizując się do większego wysiłku, a jednocześnie lepiej się rozwijają fizycznie i psychicznie

Inne zalety grupy integracyjnej:

- + mniejsza liczebność (20 dzieci w grupie),
- + praca dwóch nauczycieli jednocześnie:
- **nauczyciela wiodącego (wychowawca grupy)**

- **nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne (wychowawca grupy)**, który jest wykwalifikowanym nauczycielem, pedagogiem specjalnym. Do obowiązków drugiego nauczyciela należy m.in.: ocena poziomu funkcjonowania dzieci niepełnosprawnych; dzielenie się swoją wiedzą i umiejętnościami z nauczycielem wiodącym i innymi specjalistami; tworzenie wspólnie z zespołem indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych; współorganizowanie zajęć dydaktyczno-wychowawczych,

- + grupy pracują w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- + dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych program jest modyfikowany, czyli dostosowany do dynamiki rozwoju, możliwości dzieci i ich indywidualnego tempa pracy,
- + podczas zajęć występuje indywidualizacja w procesie uczenia się. Najczęściej organizowane są takie sytuacje dydaktyczne i wychowawcze, w których dzieci zdrowe i niepełnosprawne podejmują wspólne, różnorodne działania, są partnerami, razem pokonują trudności i osiągają sukcesy. Sytuacje te sprzyjają nie tylko uspołecznieniu, ale podnoszą poczucie własnej wartości i budzą wiarę w swoje możliwości.

Wychowanie i kształcenie integracyjne przynosi więc korzyści każdemu dziecku w przedszkolu oraz całej społeczności przedszkolnej, a w przyszłości pozwoli stworzyć bardziej wyrozumiałe, tolerancyjne i pozytywnie nastawione społeczeństwo.

„Każdy ma prawo do szczęścia i swego miejsca w społeczeństwie”.

M.Grzegorzewska